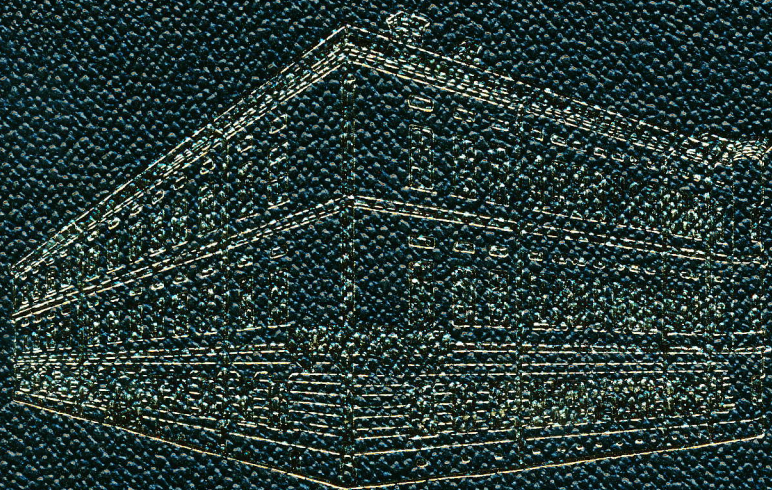

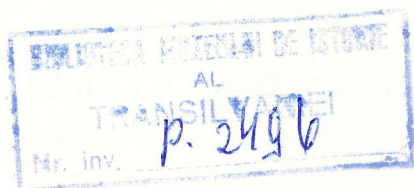
ACTA
MUSEI NAPOCENSIS

VI

1969

COMITETUL DE STAT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTA
MUZEUL DE ISTORIE
CLUJ

ACTA
MVSEI NAPOCENSIS

VI

1969

COMITETUL DE REDACȚIE:

Acad. prof. C. DAICOVICIU
(redactor responsabil);

P. BUNTA,
doctor în istorie (secretar de redacție);

H. DAICOVICIU

Șt. FERENCZI,
doctor în istorie;

conf. I. KOVÁCS

prof. ȘT. PASCU,
doctor-docent în științe istorice, membru corespondent
al Acad. R. S. România (redactor responsabil adjunct);

G. A. PROTOPOPESCU

I. I. RUSSU,
doctor-docent în științe istorice (secretar științific);

L. VAJDA,
doctor în istorie;

N. VLASSA

„ACTA MVSEI NAPOCENSIS“,
Anuarul Muzeului de Istorie Cluj.
Orice corespondență se va adresa:
Muzeul de Istorie Cluj
Str. Emil Isac nr. 2
Tel. 2.26.77.

„ACTA MVSEI NAPOCENSIS“,
Annuaire du Musée d'Histoire de Cluj.
Toute correspondance sera envoyée
à l'adresse:
Muzeul de Istorie Cluj
Str. Emil Isac nr. 2 (ROMÂNIA)

Coperta și desenele de S. BALASKÓ și GH. CORCODEL
Fotografiile de I. HORVÁTH

CUPRINS

SOMMAIRE — СОДЕРЖАНИЕ — INHALT — CONTENTS

Un sfert de veac de la eliberarea patriei	V
---	---

STUDII ȘI MATERIALE

GH. LAZAROVICI, Cultura Starčevo-Criș în Banat	3
<i>Die Starčevo-Crișkultur im Banat</i>	26
N. VLASSA, Așezarea neolitică de la Dăbica	27
<i>Eine neolithische Ansiedlung von Dăbica</i>	32
ȘT. FERENCZI, Cimitirul „scitic” de la Ciumbrud (partea IV) . .	47
<i>Der „skythische” Friedhof von Ciumbrud (IV)</i>	63
I. WINKLER, Tipurile monetare ale daco-geților și aria lor de răs-	
pîndire (partea II)	67
<i>Die dakisch-getischen Münztypen und ihr Verbreitungsgebiet (II)</i>	89
I.H. CRIȘAN, Contribuții la problema lucrării podoabelor dacice . .	93
<i>Beiträge zur Frage der Herstellung dakischer Schmuckgegenstände</i>	106
C. VÁCZY, Nomenclatura dacică a plantelor la Dioscorides și Pseudo-	
Apuleius (partea II)	115
<i>Die dakischen Pflanzennamen in den Werken von Dioskorides und Pseudo-</i>	
<i>Apuleius (II)</i>	
F. VITTINGHOFF, War die Kolonie Malva mit Romula (Reșca) iden-	
tisch?	131
M. MACREA și COLABORATORII, Castrul roman de la Buciumi (jud.	
Sălaj). Săpăturile din 1963—1968	149
<i>Das Römerlager von Buciumi (Bez. Sălaj). Die Ausgrabungen von 1963—1968</i>	155
L. ȚEPOSU — L. MĂRGHITAN, Monumente funerare de la Micia	
(partea II)	159
<i>Römische Grabdenkmäler aus Micia (II)</i>	164
I.I. RUSSU, Elementele syriene în Dacia carpatică	167
<i>Les éléments syriens en Dacie carpatique</i>	186
ȘT. IMREH — I. PATAKI, Contribuții la studiul agriculturii tran-	
silvănene (1570—1610) (partea II)	187
<i>Beiträge zum Studium der Landwirtschaft in Siebenbürgen (1570—1610) (II)</i>	208
AT. POPA, Manuscrisul Miscelaneu nr. 257 din Biblioteca Academiei	
R.S. România Filiala Cluj	211
<i>Manuskript 257, Miscellen, in der Bibliothek der Akademie der S.R. Rumä-</i>	
<i>nien, Filiale Cluj</i>	225

B. SURDU, Cronicarul Nicolae Stoica despre călătoriile lui Iosif II în Banat	231
<i>Le chroniqueur Nicolas Stoica sur les voyages de Joseph II en Banat . .</i>	242
L. BOTEZAN, Organizarea pământurilor arătore și a fînațurilor alodiale în Transilvania (1785—1820)	243
<i>L'organisation des terres à blé et des pâturages alleux dans les comitats de Transylvanie entre 1785—1820</i>	251
M. BUNTA — P. GYULAI, Atelierele de lucru și materia primă folosită la manufactura de faianță fină de la Batiz	253
<i>Die Werkstätten und das Rohmaterial der Steingutmanufaktur von Batiz</i>	289
AL. NEAMȚU, Exploatarea de fier de la Hunedoara la mijlocul sec. XIX în lumina unui raport oficial	293
<i>Die Eisenbergwerke in Hunedoara in der Mitte des 19-ten Jahrhunderts, im Spiegel eines offiziellen Berichtes</i>	305
L. VAJDA, Formarea muncitorimii salariate în industria minieră și metalurgică din Transilvania (1848—1867)	307
<i>Zur Entstehung der Lohnarbeiterschaft im Bergbau und in der Metallindustrie Siebenbürgens (1848—1867)</i>	323
I. KOVÁCS, Despre desființarea relațiilor feudale din Transilvania	325
<i>Zur Frage der Abschaffung der Feudalbeziehungen in Siebenbürgen</i>	334
Ș. POLVEREJAN, Din istoricul Memorandului. Ședința Comitetului Central al Partidului Național Român (25—26 martie 1892)	335
<i>Aus der Geschichte des „Memorandums“</i>	344
E. GLODARIU, Biblioteci populare ale „Astrei” (partea I)	347
<i>Volksbibliotheken der „Astra” (I)</i>	360
M. MIREL — A. ARDOS, Preocupări ale românilor din Transilvania pentru organizarea învățămîntului profesional după 1848	361
<i>Bemühungen der transsilvanischen Rumänen für die Organisierung des Gewerbeunterrichts nach 1848</i>	373
I. CHIȘU, Lupta P.C.R. împotriva pericolului fascist, pentru apărarea independenței naționale, oglindită în manifeste și materiale (1934—1938)	375
<i>La lutte du Parti Communiste Roumain contre le péril fasciste, pour la défense de l'indépendance nationale, lutte reflétée dans les manifestes et matériaux (1934—1938)</i>	388
P. BUNTA, Lupta Partidului Comunist Român pentru înfăptuirea Frontului Popular Antifascist	389
<i>Der Kampf der Kommunistischen Partei Rumäniens zur Errichtung der antifaschistischen Volksfront</i>	418
E. TRĂISTARU, Lupta maselor din nordul Transilvaniei împotriva regimului fascist-horthyst, pentru eliberarea întregului teritoriu al țării și instaurarea unui guvern democrat	421
<i>La lutte des masses de la Transylvanie de nord contre le régime fasciste-horthyste, pour la libération du territoire tout entier du pays et l'instauration d'un gouvernement démocratique</i>	431

NOTE ȘI DISCUȚII

D. RADU — N. MOIȘ, Două topoare neolitice de pe teritoriul satului Călata	435
<i>Deux haches néolithiques provenant de Călata</i>	437
N. HARTUCHE, Cercetări arheologice la Brad (jud. Hunedoara)	439
<i>Bodenforschungen bei Brad (Bez. Hunedoara)</i>	449
V. VASILIEV, O piesă sculpturală de factură celtică.	451
<i>Ein keltischer Steinkopf</i>	457
C. DAICOVICIU, Rubobostes = Burebistas?	459
H. DAICOVICIU — I. GLODARIU, Considerații asupra cronologiei așezării dacice de la Fețele Albe	465
<i>Considérations sur la chronologie de l'établissement dace de Fețele Albe</i>	472
E. CHIRILĂ, Descoperiri monetare antice în Transilvania (V)	475
<i>Découvertes monétaires antiques en Transylvanie (V)</i>	476
I. BOGDAN-CĂTĂNICIU, Despre sud-estul Transilvaniei în epoca romană	477
<i>Der Südosten Siebenbürgens während der Römerzeit</i>	481
S. DUMITRAȘCU, Contribuții la cunoașterea graniței de vest a Daciei romane	483
<i>Beiträge zur Kenntnis der Westgrenze Römisch-Daziens</i>	491
N. GOSTAR, Inscriptiile din castrul roman de la Orăștioara de Sus	493
<i>Die Inschriften aus dem römischen Militärlager von Orăștioara de Sus</i>	500
N. GUDEA, Ceramica dacică din castrul roman de la Bologa (jud. Cluj)	503
<i>Dakische Keramik aus dem römischen Militärlager von Bologa (Bez. Cluj)</i>	508
D. PROTASE, Tezaurul monetar roman de la Tibodu (Transilvania). Observații și precizări	509
<i>Le trésor monétaire romain de Tibodu (Transylvanie). Observations et rectifications</i>	513
R. RÖHLE, CIL, III p. 948, n. 10	515
I. MITROFAN, Descoperiri arheologice la Potaissa (Turda)	517
<i>Bodenfunde von Potaissa (Turda)</i>	523
D. PROTASE — Z. MILEA, Un cimitir de incineratie din epoca romană la Iacobeni (Transilvania)	525
<i>Ein Brandgräberfeld aus der Römerzeit in Iacobeni (Siebenbürgen)</i>	530
C. POP, Două fragmente sculpturale dionysiace din Dacia romană	531
<i>Deux fragments sculpturaux dionysiaques de la Dacie romaine</i>	532
V. WOLLMANN, Lei funerari romani din Bucerdea	533
<i>Römische Grablöwen aus Bucerdea</i>	535
C. DAICOVICIU, Orașe, târguri și sate în Dacia romană	537
<i>Städte, Märkte und Dörfer im römischen Dazien</i>	544

T. SOROCEANU, Oltenia romană	545
K. HOREDT, Datarea tezaurului de la Pietroasa	549
<i>Die Datierung des Schatzfundes von Pietroasa</i>	552
P. GYULAI, Expresia „bani păgîni” în documente din secolul al XVI-lea	553
<i>Die Bezeichnung „Heidengeld” in Dokumenten des 16. Jhs.</i>	555
ȘT. MATEI, Biserica din Suatu	557
<i>Die Kirche von Suatu</i>	564
S. GOLDENBERG — S. BELU, Registrul producției și comerțului cu postav de la Brașov din 1576—1582	565
<i>Das Register für die Erzeugung und den Handel von Tuchwaren in Brașov (Kronstadt) von 1576—1582</i>	
E. CRIȘAN, Standurile de Holič ale colecției de istorie a farmaciei din Cluj	577
<i>Holicher Standgefäße aus der Sammlung für die Geschichte der Pharmazie in Cluj</i>	583
N. CORDOȘ, Un plan de școală românească din anul 1828	585
<i>Plan für den Bau einer rumänischen Schule aus dem Jahr 1828</i>	591
L. URSUȚIU, Un document privind organizarea administrativă a românilor în revoluția din 1848 în Transilvania	593
<i>A document concerning the administrative organization of the Rumanians during the revolution in Transylvania (1848)</i>	611
F. DRAGNE, Relațiile româno-cehoslovace (1918—1921)	613
<i>Les relations roumano-tchécoslovaques (1918—1921)</i>	623
M.C. STĂNESCU—D. TUȚU, Evoluția relațiilor româno-sovietice în anii 1928—1929	625
<i>The evolution of romanian-soviet relations, 1928—1929</i>	630
H. RABINOVICI, Lupta pentru unitatea statală oglindită în documentele Muzeului de istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România	631
<i>Der Kampf um die Einheit des Staates in den Dokumenten des Museums für die Geschichte der Kommunistischen Partei, der revolutionären und demokratischen Bewegung in Rumänien</i>	639
I. KORÓDI, Conservarea obiectelor de muzeu cu ajutorul tehnicii vidului	641
<i>Conservation of Museum-objects with the Help of Vacuum Technics</i>	645
G.A. PROTOPODESCU, Tendințe noi în muzeele de istorie	647
<i>Neue Bestrebungen der Historischen Museen</i>	654
C. DAICOVICIU, PROF. RUDOLF EGGER	657
PRESCURTĂRI BIBLIOGRAFICE— <i>Abbréviations bibliographiques</i>	659